

Warm, warmer, warmst...

België ligt in een gebied dat gekenmerkt wordt door een gematigd zeeklimaat. Weet jij wat dit betekent voor de verschillende weervariabelen? Wat weet je over de gemiddelde temperaturen in ons land, en van hun evolutie doorheen de seizoenen? **Meteoz** kreeg net een geweldige **klimaatatlas** van België. Het uitgelezen moment dus voor een antwoord op al deze vragen!

Nova, hoe gebruik je zo'n klimaatatlas? Kan je me wat helpen met de kaarten?

De atlas van het Belgische klimaat

Een beetje geduld **Meteoz**! Vooraleer je je vol enthousiasme op de Atlas stort, moet je enkele begrippen leren kennen...

Waarom dient deze atlas ? Hij toont de *geografische verdeling van de normalen van verschillende meteorologische variabelen*. Euh... wablief? Dit vraagt een woordje uitleg!

- **Geografische verdeling:** Dit betekent dat de variabelen voor alle plaatsen op de kaart van België vermeld worden.
- **Normalen:** De normale is de gemiddelde waarde van een meteorologisch element, voor een welbepaalde periode - ideaal 30 jaar - , berekend op basis van waarnemingen uitgevoerd in deze periode. Het gemiddelde ken je waarschijnlijk uit de wiskundeles? Het is gelijk aan de som van de elementen in een reeks, gedeeld door het totaal aantal elementen van deze reeks. Bijvoorbeeld: het gemiddelde van de temperaturen (T) doorheen de dag gemeten, berekenen we zo: $(T_{\text{minimum}} + T_{\text{maximum}}) / 2$.
- **Meteorologische variabelen:** zijn de variabelen die door de meteorologen gebruikt worden om het weer te voorspellen, meer bepaald: de temperatuur, de neerslag, de zonneschijnduur, de wind en de luchtdruk. De waarnemingen van deze variabelen worden doorheen de dag uiterst nauwkeurig verzameld. Wanneer we over heel lange meetreeksen beschikken, kunnen we het klimaat van een land of regio bepalen!

En wat vind je in de atlas?

De atlas bevat kaarten van België met informatie over de gemiddelde waarden van verschillende variabelen: de temperatuur, de neerslag, de zonnestraling, onweer... De normalen worden bepaald op basis van een tijdsperiode die, zoals eerder gezegd, behoorlijk lang moet zijn. De huidige referentieperiode in de klimatologie loopt van 1981 tot 2010.

Op aanraden van de **Wereld Meteorologische Organisatie**, hebben tal van landen deze referentieperiode overgenomen.

NOVA over de temperatuur...

De **luchttemperatuur** wordt op ongeveer 1,5 m hoogte gemeten met een thermometerhut. Temperatuurwaarnemingen gebeuren op twee verschillende manieren. Enerzijds zijn er de vrijwillige waarnemers die elke ochtend de temperatuur aflezen van de **thermometer** en deze dan doorsturen naar het KMI. Daarnaast gebeuren bepaalde waarnemingen automatisch door middel van een temperatuursonde. De temperatuur wordt uitgedrukt in graden Celsius ($^{\circ}\text{C}$). We meten zowel de minimum- en de maximumtemperatuur, als ook de actuele waarden om de 10 minuten.

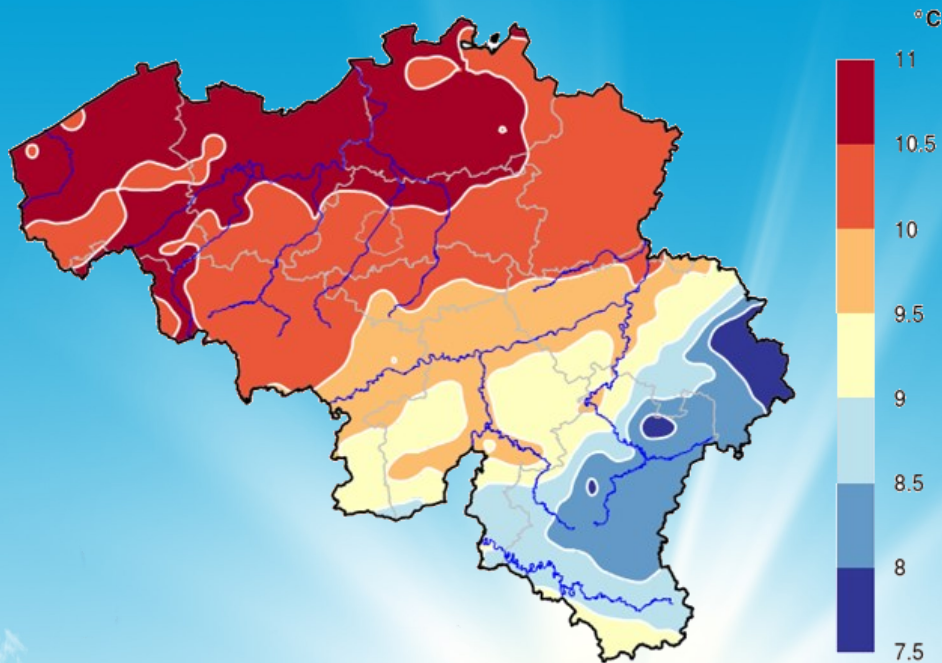
Deze thermometers meten de minimum- en maximumtemperaturen.

Gesloten thermometerhut. Deze hutten zijn gesloten om te verhinderen dat de metingen verstoord zouden worden door externe elementen zoals bijvoorbeeld de zonnestraling.

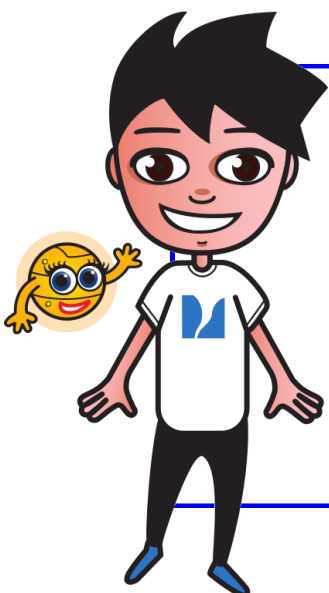
Gemiddelde jaartemperaturen

(Normalen 1981 - 2010)

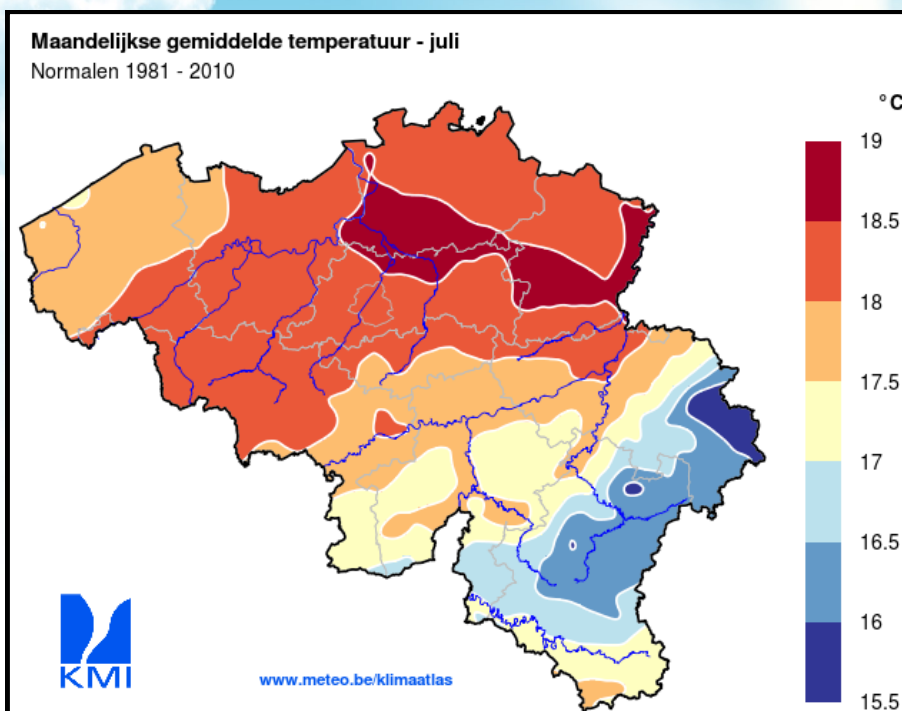
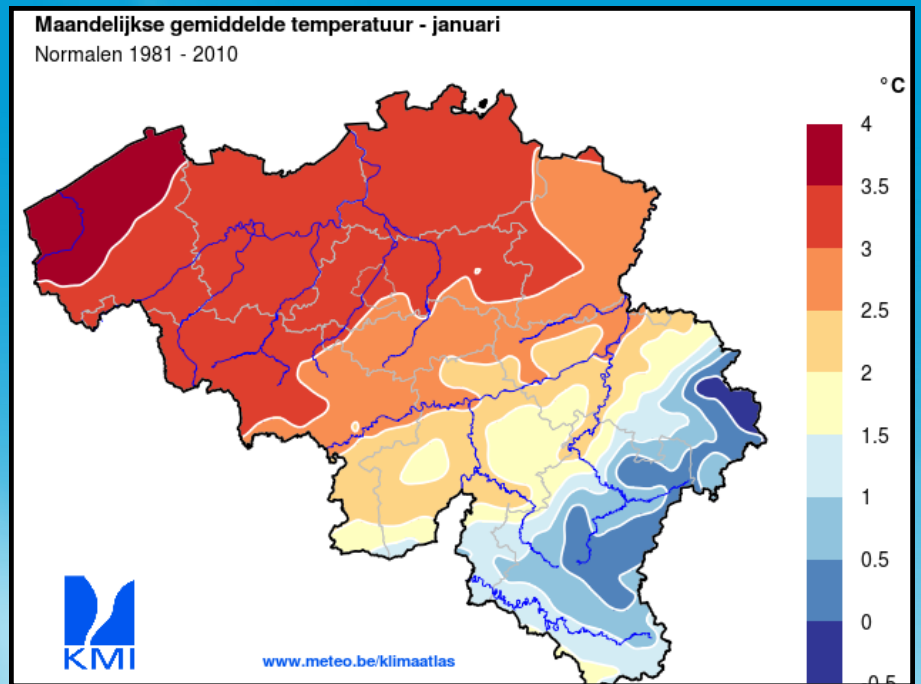
Deze kaart toont de **geografische verdeling van de gemiddelde jaartemperatuur in België**. De schaal (aan de rechterzijde) is essentieel om de kaart te begrijpen: elke kleur komt overeen met een halve graad, van kouder (donkerblauw) naar warmer (donkerrood). Door de kleuren toe te passen op de kaart van België, kunnen we snel de warmere en koudere zones gemiddeld genomen doorheen het jaar, visualiseren. We zien duidelijk dat de zones met de hoogste temperaturen in het Noorden en aan de kust liggen. Het Zuid-Oosten van België, ter hoogte van de Ardennen, heeft de laagste temperaturen.

De waarden van de schaal geven aan dat de gemiddelde jaarlijkse temperatuur in België tussen **7,5 °C** en **11 °C** ligt. De gemiddelde temperatuur over heel België is, volgens de berekeningen van de klimatologen, **9,8 °C**.

De **klimaatatlas** omvat ook een reeks andere kaarten, in functie van wat je zoekt. Zo kan je er het aantal vorstdagen of de gemiddelde temperaturen in terugvinden, voor een bepaalde maand, voor een heel seizoen of in vergelijking met de gemiddelde maximum- of minimumtemperaturen.

Hieronder vind je enkele voorbeelden maar op onze website vind je al de kaarten! Neem dus snel een kijkje op www.meteo.be/klimaatlas

Januari is de koudste maand in België, met een gemiddelde van **2,5 °C**. **Juli** is de warmste maand met een gemiddelde van **17,8 °C**. Opnieuw zijn de schalen aan de rechterkant essentieel om de kaarten goed te begrijpen.

Bekijk de kaarten aandachtig: de kleurgradaties zijn identiek, maar niet de aangegeven temperaturen. Zo geeft de donkerrode zone op de kaart van januari eigenlijk vrij koude temperaturen weer (tussen 3,5 en 4 °C). Deze temperaturen zijn lager dan die van de donkerblauwe zone op de kaart van juli (tussen 15,5 en 16 °C). Om al deze nuances goed te begrijpen, moet je er gewoon heel veel op oefenen!